

Ж. М. Перцева

Пенський Юліан Романович

ПЕНСЬКИЙ Юліан Романович (03. 06. 1859, м-ко Славути Ізяславського пов. Волинської губ., нині Шепетівського р-ну Хмельницької обл. — 20. 04. 1920, Харків) — лікар-хірург. Доктор медицини (1893), професор (1905). Закінчив Харківський університет (1885), де й працював: від 1894 — приват-доцент, від 1905 — екстраординарний професор кафедри оперативної хірургії з топографічною анатомією, 1909—20 — завідувач кафедри шпитальної хірургії, водночас від 1910 — декан медичного факультету. 1890—94 був секретарем медичної секції Товариства дослідних наук при Університеті, 1896—1907 — редактором «Трудов Медицинской секции Общества опытных наук», згодом — «Трудов Общества научной медицины и гигиены». Член Харківського медичного товариства (від 1888), очолював його хірургічну секцію (1914 Товариством започатковано премію імені вченого за наукові праці з хірургії). 1910 входив до складу Організаційного комітету з питань підготовки до відкриття у Харкові Вищих жіночих медичних курсів. Наукові дослідження з проблем хірургічного лікування захворювань печінки, оперативної урології, ургентної хірургії. Автор низки розробок у цих галузях, зокрема способу зупинки кровотечі при резекції печінки, гемостатичного шва для лікування пошкоджень печінки (разом із *М. Кузнецовим*; шов Кузнецова—Пенського), методу резекції печінки з використанням спеціальної голки (голка Кузнецова—Пенського), штучного сечового міхура з петлі кишки. Спільно з *М. Трофімовим* уперше в Україні здійснив перикардектомію з приводу злипливого перикардиту. Одним із перших у світі виконав операцію з пересаджування суглоба в експерименті.

Основні праці

К вопросу о перевязке средней артерии твердой мозговой оболочки // Тр. Мед. секции Об-ва опытных наук. 1889. Вып. 3; К хирургии печени // Хирург.вест. 1894 (співавт.); Образование искусственного мочевого пузыря из петли кишки // Протоколы Харьков. мед. об-ва. 1894. № 9 (співавт.); Перевязка артерий лучевой и локтевой в верхней трети предплечья // Врач. 1894. № 48.

Рекомендована література

1. Медицинский факультет Харьковского университета за первые сто лет его существования. 1805—1905. Ч. 3. X., 1905—06;
2. Робак І. Ю., Демочко Г. Л., Альков В. А. Останній декан: (До 160-річчя від дня народж. проф. Ю. Р. Пенського) // Універсум історії та археології. 2020. Вип. 3, № 1;
3. Вчені Харківського державного медичного університету (1805–2005). X., 2002.

Бібліографічний опис:

Пенський Юліан Романович / Ж. М. Перцева // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-881481>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).